

Udarnik Šimnovec je omogočil, da smo se v preskrbi z litografskim materialom v veliki meri osamosvojili

Naš tisk mnogo pridobi, če so v časopisu, reviji in knjigah tudi slike. Slika večkrat bolj zgovorno opiše prizor, kot celi odstavki tiskane besede.

Udarnik Šimovec pri svojem stroju

Toda materiala za tiskanje slik nam danes primanjkuje, ker smo pred vojno uvažali ta material iz inozemstva.

Tov. Leopold Šimnovec, kalkulanta litografije Čemažar v Ljubljani, je skušal s preprostimi iznajdbami nadomestiti material, ki smo ga doslej uvažali iz tujine. Na njegovo iniciativo izdelujejo v litografiji sami tuš. Z izpopolnitvami in s svojim delom je omogočil izdelovanje pretiskarskega papirja. Brez tega papirja bi velika večina litografij ne mogla več obratovati in časopisi ter knjige bi ne bile opremljene s slikami in načrti. Pretiskarski papir je posebna vrsta papirja, prevlečenega z maso, ki obdrži stalno vlažnost. Papir mora biti tudi lepljiv, tako da se pri prenašanju na cinkovo ploščo ali kamen prime in s tem pripravi za tisk.

Ko je začelo tega papirja primanjkovati, je tov. Šimnovec sestavil iz želatine, pšenične moke, medu, glicerina

itd. maso, s katero so z roko mazali posamezne pole papirja. Delo v litografijah s tem ni zastalo, toda bilo je zelo zamudno in drago. Potrošili so neprimerno več mase, ker jo z roko niso mogli enakomerno nanesti na papir. Zato je tov. Šimnovec naredil načrt, ki je omogočil, da danes izdelujejo pretiskarski papir s strojem. Ministrstvo za industrijo in rudarstvo je dalo tov. Šimnovcu na razpolago stroj, ki se mu je zdel za to najbolj primeren. V tovarni pločevinastih izdelkov »Saturnus« uporabljajo takšne stroje za lakiranje pločevine. Stroj je predelal in namestil nanj električni ogrevalec, ker mora biti masa topla, v nasprotnem primeru se namreč strdi, ker vsebuje želatino, in bi je ne mogli prenašati v tankih plasteh na papir. Pri preurejenem stroju so zaposlene 4 delavke. Dve pripravljata oziroma pripenjata papir na kartone, dočim ostali dve podajata te kartone pod valjarje, ki nanašajo maso v enakomerni tenki plasti na papir. To ponavljajo toliko časa, da je papir dovoljno prepojen, nakar ga dajo sušiti. Produkcija se je s pomočjo stroja dvignila za 200%. Mase potrošijo sedaj za okoli 100% manj. S tem uspehom tov. Šimnovca bo mogoče založiti vse litografije Jugoslavije. Kakovost papirja je dosegla 75% kakovosti prej uvoženega blaga. Na istem stroju izdelujejo tudi avtografski papir, ki služi za prenašanje tiskanih besedil. Tudi s tem papirjem so zadostili potrebam naše države.

Udarnik Šimnovec pa bo stroj še izpopolnil. V stroj ne bo treba vtikati posamezne kose papirja, kot to delajo sedaj, temveč bo tekkel pod valjarji trak. S tem bodo delo še bolj poenostavili, obenem pa dvignili produkcijo na 500% prvotne, ko so papir izdelovali še na roko. Nadalje bo izvedel nov postopek risanja na prozoren papir, tako zvan raster folio. S tem bo nadomestil enobarvni in tudi večbarvni kliše. Na ta način namerava tovariš Šimnovec skrajšati čas risanja za najmanj 50%. Istočasno pa bodo s tem novim postopkom odpadli številni tehnični in materialni stroški, ki so klišeje samo podraževali. Z izpopolnitvami, ki jih je tov. Šimnovec izvedel, smo se v mnogočem osamosvojili in nismo več vezani na uvoz iz tujine. ESZDN ga je proglasila za udarnika.